

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (N. Lupașcu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Pahopol, V. Mihaila, R. Pulbere)

ÎN C H E I E R E

04 octombrie 2023

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componența:

Președinte, judecător
judecători

Mariana Pitic
Aliona Donos
Ion Malanciuc

examinând admisibilitatea recursului declarat de Carpov Sergiu,
în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de
Inspectoratul General al Poliției împotriva lui Carpov Sergiu cu privire la încasarea
sumei,
împotriva deciziei din 01 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 22 iulie 2021, Inspectoratul General al Poliției a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Carpov Sergiu cu privire la încasarea sumei.

În motivarea acțiunii a indicat că, prin Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 511 ef. din 8 octombrie 2019, șeful adjunct al Direcției nr. 5 a Inspectoratului național de investigații, comisar-șef Carpov Sergiu a fost concediat în temeiul art. 38 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (în cazul lichidării entității din care face parte sau al reducerii postului său din statele de personal, dacă funcționarul nu poate fi încadrat în altă funcție publică cu statut special sau refuză transferul său într-o altă funcție), cu achitarea compensația pentru concediile de odihnă anuale nefolosite și indemnizației în conformitate cu art. 49 alin. (5) din Legea nr. 288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne și reținerea după caz a costului restant al echipamentului, de la 8 octombrie 2019.

Nefiind de acord cu actul administrativ individual, Carpov Sergiu l-a contestat în instanța de judecată competentă și, prin Hotărârea din 17 februarie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani acțiunea acestuia a fost admisă, a fost anulat Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 511 ef. din 08 octombrie 2019, obligat Inspectoratul General al Poliției să-l restabilească pe Carpov Sergiu într-o funcție echivalentă cu cea deținută până la încetarea raportului de serviciu, cu achitarea salariului și a drepturilor salariale pentru absența forțată de la muncă pentru perioada: de la data încetării raportului de serviciu până la data restabilirii în funcție,

s-a încasat de la Inspectoratul General al Poliției în beneficiul lui Carpov Sergiu suma de 2 000 de lei cu titlu de asistență juridică.

În vederea executării Hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, din 17 februarie 2020, Inspectoratul General al Poliției a emis Ordinul nr. 124 ef. din 13 martie 2020, prin care l-a restabilit pe Carpov Sergiu în funcția de șef al Direcției chinologice, cu achitarea unui salariu mediu, cu atribuirea treptei VI, clasei 97 și coeficientului 7,44 de salarizare.

Ulterior, prin decizia din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Inspectoratul General al Poliției, cu menținerea hotărârii din 17 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Astfel, prin Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 361 ef. din 17 august 2020 "Cu privire la executarea Deciziei Curții de Apel Chișinău din 15 iulie 2020, dosar nr.3a-521/20", la pct. 1 s-a pus în sarcina Direcției finanțe de a efectua calculele și achitarea salariului și a drepturilor salariate pentru absența forțată de la muncă a lui Carpov Sergiu pentru perioada: de la data încetării raportului de serviciu până la data restabilirii în funcție, cu efectuarea reținerilor de rigoare și de a achita în beneficiul lui Carpov Sergiu suma de 2 000 de lei cu titlu de asistență juridică.

În continuare a menționat că, prin Decizia Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2021, s-a admis recursul depus de Inspectoratul General al Poliției, s-a casat decizia din 15 iulie 2020 a Curții de Apel Chișinău și hotărârea din 17 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, în partea obligării Inspectoratului General al Poliției de a-l restabili pe Sergiu Carpov într-o funcție echivalentă cu cea deținută anterior până la încetarea raportului de serviciu, cu adoptarea unei decizii noi în această parte, prin care s-a obligat Inspectoratul General al Poliției de a-l restabili pe Sergiu Carpov în funcția anterior deținută, până la încetarea raportului de serviciu. În rest, Decizia din 15 iunie 2020 a Curții de Apel Chișinău și Hotărârea din 17 februarie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani s-a menținut.

Prin urmare, în vedere executării Deciziei Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2021, șeful Inspectoratului General al Poliției a emis Ordinul nr.153 ef. din 8 aprilie 2021 prin care: a anulat Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.511 ef. din 8 octombrie 2019 "Cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului-șef Carpov Sergiu"; a revocat Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.124 ef. din 13 martie 2020 "Cu privire la executarea Hotărârii Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 februarie 2020, dosar nr.3-4344/19"; l-a restabilit pe Carpov Sergiu în funcția de șef adjunct al Direcției nr.5 a Inspectoratului național de investigații, cu atribuirea treptei VI, clasei 94 și coeficientului 6,99 de salarizare.

A evidențiat că, prin pct.4 al aceluiași act administrativ, comisarul-șef Carpov Sergiu a fost somat referitor la restituirea sumei de 73 976,20 de lei cu titlu de plăți achitate în baza Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției nr.511 ef. din 8 octombrie 2019 "Cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului-șef Carpov Sergiu" anulat de către instanța de judecată.

Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr.153 ef. din 8 aprilie 2021 "Cu privire la executarea Deciziei Colegiului civil comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2021, dosar nr.3ra-33/2021" prin care, la pct. 4 l-a somat pe pârâțul Carpov Sergiu de a restitui suma

datorată, i-a fost adus la cunoștință contra semnătură acestuia, fără a accepta soluționarea pe cale amiabilă a litigiului.

A mai invocat că, urmează a fi constatată respectarea procedurii prealabile de soluționare a litigiului în raport cu Carpov Sergiu, or, acesta a refuzat să achite benevol suma de 73 976,20 de lei achitată în baza Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției nr.511 ef. din 8 octombrie 2019 ”Cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului-șef Carpov Sergiu”, în conformitate cu art. 49 alin.(5) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Reieșind din faptul că pe cauza în contencios la cererea de chemare în judecată depusă de Carpov Sergiu către Inspectoratul General al Poliției cu privire la anularea actului administrativ individual defavorabil a fost emisă o decizie definitivă și irevocabilă, iar Ordinul șefului Inspectoratului General al Poliției nr. 511 ef. din 8 octombrie 2019 ”Cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului-șef Carpov Sergiu”, în baza căruia comisarului-șef Carpov Sergiu i-a fost achitată indemnizația în cazul lichidării entității din care face parte a fost anulat de către instanța de judecată, se impune necesitatea urmării plăților efectuate în baza actelor administrative anulate.

Inspectoratul General al Poliției a solicitat încasarea din contul lui Carpov Sergiu în beneficiul său, sumei de 73976,20 de lei, achitată cu titlu de indemnizație în baza Ordinului șefului Inspectoratului General al Poliției nr.511 ef. din 8 octombrie 2019 ”Cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului-șef Carpov Sergiu”, anulat prin actul judecătoresc și încasarea din contul lui Carpov Sergiu a cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 15 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru, s-a respins excepția de tardivitate formulată de către reprezentantul pârâtului, avocatul Pitel Anatolie, ca neîntemeiată, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Inspectoratul General al Poliției, s-a încasat de la Carpov Sergiu în beneficiul Inspectoratului General al Poliției suma de 73 976,20 de lei, precum și s-a încasat de la Carpov Sergiu în beneficiul statului suma de 2 219,28 de lei cu titlu de taxa de stat.

Prin decizia din 01 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul depus de Carpov Sergiu cu menținerea hotărârii din 15 aprilie 2022 a Judecătorei Chișinău, sediul Centru.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că, indemnizația de eliberare din serviciu a fost stabilită prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.511 ef din 8 octombrie 2019, cu privire la încetarea raportului de serviciu al comisarului-șef Carpov Sergiu, în temeiul art.38 alin.(1) lit.f) din Legea nr.288/2016 privind funcționarul public cu statut special din cadrul Ministerului Afacerilor Interne (în cazul lichidării entității din care face parte sau al reducerii postului său din statele de personal, dacă funcționarul nu poate fi încadrat în altă funcție publică cu statut special sau refuză transferul său într-o altă funcție). La acest capitol, instanța ierarhic inferioară a subliniat că, Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.511 ef din 8 octombrie 2019, prin care a fost stabilită achitarea lui Carpov Sergiu a indemnizației de eliberare din serviciu, a fost anulat de Inspectoratul General al Poliției prin Ordinul nr.153 ef din 8 aprilie 2021. La fel, prin Ordinul Inspectoratului General al Poliției nr.153 ef din 8 aprilie 2021 a fost stabilită necesitatea restituirii

indemnizației de eliberare din serviciu, achitată lui Carpov Sergiu în temeiul Ordinului Inspectoratului General al Poliției nr.511 ef din 8 octombrie 2019.

Instanța de apel a reținut că, apariția dreptului Inspectoratului General al Poliției de restituire e ca urmare a anulării Ordinului Inspectoratului General al Poliției nr.511 din 8 octombrie 2019, în vederea executării Deciziei Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2021, prin Ordinul nr.153 ef din 8 aprilie 2021. Așadar, termenul în interiorul căruia Inspectoratul General al Poliției putea să-și apere, pe calea intentării unei acțiuni în instanța de judecată dreptul încălcat prin nerestituirea de către Carpov Sergiu a indemnizației de eliberare din serviciu, este începând cu 08 aprilie 2021 până la 08 aprilie 2024. Respectiv, prima instanță corect a constatat că, odată ce cererea de chemare în judecată a fost înregistrată la 22 iulie 2021, a fost depusă în interiorul termenului 3 ani de zile stabilit de lege.

A conchis că, Inspectoratul General al Poliției era în drept să stabilească prin Ordinul nr.153 ef din 8 aprilie 2021 restituirea indemnizației de eliberare din serviciu, achitată lui Carpov Sergiu în temeiul Ordinului Inspectoratului General al Poliției nr.511 ef din 8 octombrie 2019, or, aceasta a fost condiționată de anularea Ordinului Inspectoratului General al Poliției nr.511 ef din 8 octombrie 2019. Astfel, prima instanță corect a considerat întemeiată pretenția Inspectoratului General al Poliției de a încasa din contul lui Carpov Sergiu suma achitată cu titlu de indemnizație în baza ordinului IGP nr.511 ef din 08 octombrie 2019 în mărime de 73976,20 de lei.

La 09 martie 2023, Carpov Sergiu a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea recursului, casarea deciziei contestate, emiterea unei decizii noi privind respingerea acțiunii (f.d. 159-164).

În motivarea recursului a reiterat argumentele indicate în cererea de apel.

Suplimentar a invocat că, salariul plătit în plus de către angajator (inclusiv în cazul aplicării greșite a legislației în vigoare) nu poate fi reținut, cu excepția cazurilor unei greșeli de calcul.

A concluzionat că, suma de 73 976,20 de lei a fost achitată de către Inspectoratul General al Poliției la data de 20 mai 2020 prin ordinul de plată nr. 778, iar efectiv aceasta a intrat în contul recurentului la data de 01 iunie 2020, adică după anularea propriu-zisă a actului administrativ contestat (prin hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani din 17 februarie 2020), ceea ce denotă vinovăția intimatei și nicidecum a recurentului, iar achitarea unei plăți din partea angajatorului ca urmare a aplicării greșite a legislației, nu poate fi urmărit.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat dispozitivul deciziei la 01 noiembrie 2022.

La 13 ianuarie 2023, copia deciziei din 01 noiembrie 2022 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa participanților la proces, însă la materialele dosarului nu se atestă confirmarea recepționării.

Astfel, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că, recursul declarat de Carpov Sergiu, la 09 martie 2023, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

Curtea Supremă de Justiție, la 12 mai 2023, a expediat în adresa intimatului copia recursului declarat de Carpov Sergiu, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire și avizul de recepție, anexate la materialele dosarului (f.d. 167).

La 17 mai 2023, Inspectoratul General al Poliției a depus referință pe marginea recursului declarat, solicitând declararea recursului ca fiind inadmisibil.

Conform art. XI alin. (1) și (3) din Legea pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, cu excepția art. IV, V pct. 1–9 și 11–16 și art. VII, care vor intra în vigoare la 01 septembrie 2023.

Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Din sensul normei de drept enunțate, urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, cu excepția temeiurilor în baza cărora se vor examina recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi. Respectiv, recursul declarat de Carpov Sergiu a fost depus până la data intrării în vigoare a Legii pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție) nr. 246 din 31 iulie 2023, și va fi examinat în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursului.

Examinând temeiurile recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține că, examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului.

La caz, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentei cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă,

instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia dintre temeiurile prevăzute la art.433, completul din 3 judecători, printr-o încheiere irevocabilă adoptată în lipsa părților, declară recursul inadmisibil.

Încheierea privind inadmisibilitatea recursului, care conține sumar faptele cauzei, motivele și temeiul inadmisibilității, se publică pe pagina web oficială a Curții Supreme de Justiție și se expediază părților.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de Carpov Sergiu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului și drept urmare, este inadmisibil.

În conformitate cu art. 270 și 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Carpov Sergiu.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Mariana Pitic

judecători

Aliona Donos

Ion Malanciuc